

Prefață

Sine ira et studio

Aceasta este și, în același timp, nu este o carte obișnuită. Este o carte elaborată în conformitate cu rigorile științifice și editoriale, dar ceea ce o deosebește este faptul că ea nu se va găsi în librării, nefiind destinată publicului larg; este, așa cum se obișnuiește să se spună, o „lucrare cu circuit închis”, al cărei tiraj, relativ restrâns, a fost achiziționat în întregime de autori, spre a fi distribuit celor vizați și/sau interesați, în vederea provocării unor reflecții cu privire la anumite aspecte ale funcționării actului de justiție în România. Considerațiile și comentariile teoretice au loc în jurul unui dosar real, al unui caz din județul Ilfov, și sunt sprijinite, pe de o parte, de extrase și piese autentice din dosarul respectiv și, pe de altă parte, de textele de Cod penal și de procedură penală din legislația românească, coroborate cu cele ale convențiilor europene și internaționale la care România este parte.

Am ales distribuția selectivă și personalizată întrucât intenția noastră este de a-i stimula pe toți cei care au participat la instrumentarea și judecarea dosarului să procedeze la o relectură a propriilor acte și decizii, prin prisma comentariilor, criticilor și argumentelor juridice pe care noi le oferim, cu speranța că vom putea aduce, pe această cale, o contribuție la declanșarea unor eventuale inițiative din partea instituțiilor interesate, pentru perfecționarea cadrului și practicii juridice în materie penală.

Atât autorul, Ștefan Mășu, cât și coautorul-coordonator științific, Ilie Dumitru, suntem, fiecare în parte, autori ai mai multor cărți, eseuri și articole, publicate în țară și în străinătate; cu alte cuvinte, obișnuși cu normele de exigență și autoexigență pe care le impun cercetarea științifică și activitatea publicistică, supunem cititorului un exercițiu intelectual onest și documentat pe care dorim să îl continuăm și după lectură, prin dezbateri și schimburi de păreri în cadrul unor întâlniri pe care le dorim și le vom solicita aceluia dintre destinatari, din poliție, justiție, parchet, instituții guvernamentale etc., care se vor disponibiliza pentru o reflecție comună.

Lucrarea de față îl antrenează pe cititor pe două paliere: unul al narațiunii unor evenimente reale, reflectate într-o cercetare penală excesivă, subiectivă, disproporționată și adesea arbitrară, prin care un tânăr agresor, transformat în mod abuziv în criminal, sfârșește prin a deveni o victimă a unui anumit spirit discreționar și tendențios, dovedit de câțiva polițiști din Ilfov (Snagov) și unii procurori și judecători din instanțele din Buftea și Ilfov¹.

Pe celălalt palier, autorul și coordonatorul științific oferă cititorului o lectură diferită a prevederilor legale și, pe bază de documente autentice – piese din dosar, declarații, ordonanțe, decizii –, demonstrează cum unele insuficiențe și ambiguități legislative permit ca actul de justiție să fie viciat, la adăpostul legii, de abuzul de putere și spiritul de castă al unor

¹ Evenimentele ce au compus obiectul dosarului nr. 1165/93/2018 sunt povestite în cronologia întâmplării lor; scrierea fiind întreruptă din când în când, narațiunea apare frecvent la timpul trecut, până când „jurnalul” ajunge la zi, apoi povestirea se efectuează fie la timpul prezent, atunci când scrierea are loc în timp real în raport cu evenimentele, fie la timpul viitor, funcție de raportul de anterioritate, posterioritate sau contemporaneitate al evenimentelor cu consemnarea lor. Oricum, insistăm asupra veridicității afirmațiilor, observațiilor și precizărilor noastre, pe care o dovedim și în lucrare și, la nevoie, în afara ei, cu documente, martori, expertize, reconstituire, ceea ce nu este valabil și pentru modul de constituire, de către anchetatori, a dosarului de cercetare penală.

funcționari și instituții participante la activitatea de cercetare penală. Demonstrează cum, „în numele legii”, se pot comite și se comit ilegalități, se pot comite și se comit nedreptăți, se frâng destine, se distrug vieți, și pentru aceasta nu este nevoie de un dosar mare, greu și complicat, ci este suficient unul mărunț, dar „făcut” cu abilitate și știință de carte, demne de scopuri mai nobile.

Adepti convinși ai statului de drept, ai separării puterilor în stat și, mai ales, ai autonomiei justiției, cu toate componentele ei, demonstrăm cu „probe de dosar” că principiile de mai sus riscă să genereze efecte adverse dacă nu sunt asociate cu o legislație modernă, completă și dinamică, precum și cu o conduită cu adevărat „magistrală” a celor învestiți de lege cu autoritate și putere. Vă adresăm rugămintea de a citi cu atenție și răbdare această carte, cu documentele și analizele cuprinse în ea, dovedind înțelegere și toleranță față de unele ascuțituri pamfletare, ce țin de profilul nostru scriitoricesc. Cei doritori pot reacționa direct la email ilie.dumitru@gmail.com, al coordonatorului științific, pentru un început de dialog și dezbateri pe care îl dorim, de data aceasta, comun și nepărtinitor, și nu de pe poziții ireconciliabile adverse, ca pe parcursul dosarului. Dorim o dezbateri „internă”, la obiect, cu degajarea de reflecții de îmbunătățire, așezându-ne de aceeași parte a mesei; altminteri am fi optat pentru o distribuție în publicul larg sau pentru solicitări de ajutor în afara sistemului. Așadar, pe curând, *sine ira et studio!*

Autorul și coordonatorul științific

Capitolul I

O noapte de coșmar

În acea zi de 1 martie, românii sărbătoreau, ca în fiecare an, „Marțișorul”; dădusem și eu câteva telefoane, în cursul dimineții, de aici de la Bruxelles, unde locuiesc în calitate de cetățean belgian cu domiciliul în Belgia sau, privit prin prisma autorităților române, de cetățean român cu domiciliul în străinătate. Cei trei copii – Florin, Ștefania Andreea și Ștefan Adrian – sunt și ei, ca și mine și mama lor, Mășu Maria, atât cetățeni români, cât și cetățeni belgieni. A fost o vreme, cu mai mulți ani în urmă, când toată familia locuia în Bruxelles, după cum a urmat o vreme când am locuit cu toții în România, fiind în ambele situații cetățeni cu dublă naționalitate.

Cam de 5-6 ani familia s-a împărțit sau, mai bine zis, s-a despărțit, din punct de vedere al domiciliului stabil²; eu am domiciliul în Bruxelles împreună cu fiica mea, Ștefania Andreea Mășu, în vârstă de 24 ani; alături de noi a venit, începând cu octombrie 2016 și băiatul meu, Ștefan Adrian Mășu (23 ani), așa cum atestă și documentul intitulat „Compoziția de menaj”, eliberat de administrația comunală locală. Celălalt fiu, Florin, cu familia lui, ca și mama lui, Maria Mășu, au ales să rămână „permanent” în România, în comuna Periș, locul de baștină al familiei, fiecare la casa „lui” și cu casa lui; Ștefan a cam făcut naveta între cele două

² În privința domiciliului, Codul civil român prevede următoarele:

„Art. 86 – Dreptul la domiciliu și reședință

(1) Cetățenii români au dreptul să își stabilească ori să își schimbe, în mod liber, domiciliul sau reședința, în țară sau în străinătate, cu excepția cazurilor anume prevăzute de lege.

(2) Dacă prin lege nu se prevede altfel, o persoană fizică nu poate să aibă în același timp decât un singur domiciliu și o singură reședință, chiar și atunci când deține mai multe locuințe.

Art. 87 – Domiciliul

Domiciliul persoanei fizice, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile, este acolo unde aceasta declară că își are locuința principală.

Art. 88 – Reședința

Reședința persoanei fizice este în locul unde își are locuința secundară.

Art. 89 – Stabilirea și schimbarea domiciliului

(1) Stabilirea sau schimbarea domiciliului se face cu respectarea dispozițiilor legii speciale.

(2) Stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decât atunci când cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo locuința principală.

(3) Dovada intenției rezultă din declarațiile persoanei făcute la organele administrative competente să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului, iar în lipsa acestor declarații, din orice alte împrejurări de fapt.

Art. 90 – Prezumția de domiciliu

(1) Reședința va fi considerată domiciliu când acesta nu este cunoscut.

(2) În lipsă de reședință, persoana fizică este considerată că domiciliază la locul ultimului domiciliu, iar dacă acesta nu se cunoaște, la locul unde acea persoană se găsește.

Art. 91 – Dovada

(1) Dovada domiciliului și a reședinței se face cu mențiunile cuprinse în cartea de identitate.

(2) În lipsa acestor mențiuni ori atunci când acestea nu corespund realității, stabilirea sau schimbarea domiciliului ori a reședinței nu va putea fi opusă altor persoane.

(3) Dispozițiile alin. (2) nu se aplică în cazul în care domiciliul sau reședința a fost cunoscută prin alte mijloace de cel căruia i se opune.”

domiciliului, de când s-a reîntors cu domiciliul legal în Bruxelles, nefiind decis pe deplin în privința viitorului său. În aceea zi de 1 martie, se afla în România; este de menționat că și el are „casa lui”, o clădire separată de cea a părinților lui, situate amândouă în aceeași incintă din Periș, strada Sf. Ștefan nr. 10. Întreaga proprietate, cu clădiri cu tot, aparține lui Ștefan, inclusiv clădirea părinților, aceștia având dreptul viager de „uzufruct”³; un statut similar are și proprietatea lui Florin, situată la cca. 200 m, pe strada Primăverii nr. 55, unde Florin deține proprietatea și mama lui uzufructul, după cum și Ștefania are nuda proprietate asupra incintei (clădiri și teren) din strada Sf. Ștefan nr. 51, cu uzufruct la tatăl ei, adică la mine.

³ Potrivit Codul civil român, uzufructul este definit astfel:

Art. 703 : „Uzufructul este dreptul de a folosi bunul altei persoane și de a culege fructele acestuia, întocmai ca proprietarul, însă cu îndatorirea de a-i conserva substanța”.

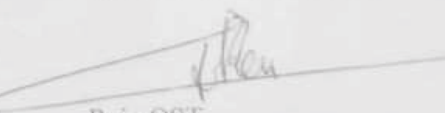
Durata uzufructului este reglementată de art. 708 Cod civil astfel:

„(1) Uzufructul în favoarea unei persoane fizice este cel mult viager.

(2) Uzufructul constituit în favoarea unei persoane juridice poate avea durata de cel mult 30 de ani. Atunci când este constituit cu depășirea acestui termen, uzufructul se reduce de drept la 30 de ani.

(3) Dacă nu s-a prevăzut durata uzufructului, se prezumă că este viager sau, după caz, că este constituit pe o durată de 30 de ani.

(4) Uzufructul constituit până la data la care o altă persoană va ajunge la o anumită vârstă durează până la acea dată, chiar dacă acea persoană ar muri înainte de împlinirea vârstei stabilite.”

	Royaume de Belgique Région de Bruxelles-Capitale Commune d'Uccle Place Jean Vander Elst, 29 – 1180 Uccle	Tél. : 02 / 348.67.71 Fax : 02 / 343.33.14
<u>COMPOSITION DE MENAGE</u>		
Situation valable au 04.04.2018.		
Măsu, Stefan 1180 Uccle		
Măsu, Stefan Né à Cocioc / Roumanie le 24 mai 1945 45.05.24 387-67	Belge Inscrit à l'adresse depuis le 5 octobre 2010	
Măsu, Stefania-Andreea Née à Bucarest / Roumanie le 29 mars 1994 94.03.29 548-92	Belge Inscrite à l'adresse depuis le 24 juin 2013 Fille	
Măsu, Stefan Adrian Né à Bucarest / Roumanie le 19 octobre 1994 94.10.19 539-62	Belge Inscrit à l'adresse depuis le 17 octobre 2016 Fils	
Pour extrait conforme, délivré avec timbre communal à Uccle le 4 avril 2018.		
	Etude Ticket: 18P13001164 04/04/2018 14:18 Prix: 7,00 €	Pour l'Officier de l'Etat Civil, Boris DILLIES, Le fonctionnaire délégué.
		 Rein OST

În urmă cu circa patru ani, venind de la București, mi-am pierdut cunoștința, la decolarea avionului; când mi-am revenit aveam masca de oxigen fixată de un membru al echipajului care, împreună cu alte 2-3 persoane, se agitau preocupate de starea mea. La Bruxelles am ajuns la medic, apoi am intrat într-o succesiune strânsă de examene și consultații medicale, în urma cărora s-a confirmat și, pentru unele afecțiuni, s-a reconfirmat, o patologie complexă (diabet, insuficiență coronariană, artere grav stenozate, hipotensiune ortostatică, cancer limfatic), care m-a ținut practic în Bruxelles atât prin agenda medicală foarte încărcată, cât și prin recomandările medicale severe, de a evita zborul cu avionul, condusul mașinii, urcarea la înălțimi, mișcări bruște, evenimente emoționale. Așa se face că în acea zi de 1 martie 2018 eu mă aflu, ca de obicei, „acasă la Bruxelles”.

Avusesem o zi încărcată și, ca multe altele, destul de stresantă din cauza examenelor medicale destul de invazive; începuse cu recoltarea, de-acum banală, a sângelui, apoi cu

eco-doppler și, în final, un petscan la Institutul oncologic „Jules Bordet”; patologia cu care mă confruntă o stare permanentă de epuizare, cvasisomnolență, instabilitate, pierdere de echilibru, mai ales în situațiile destul de frecvente când pulsul coboară până la valori limită, de 30-40/minut; este necesară atunci alungirea imediată, într-un pat, pe o canapea sau ceva similar, pentru ca circulația cerebrală, altminteri substanțial afectată, să se echilibreze, cât de cât. Intrasem în apartament și, după ce mi-am lăsat haina și geanta în cuier, cu telefonul portabil în buzunar, cel românesc era și închis, am mers repede în dormitor unde, trântindu-mă în pat, am adormit repede și adânc, ca într-o anestezie. M-am trezit spre seară, pe la opt, și am redeschis telefoanele: patru-cinci apeluri pe cel românesc și cam tot atâtea pe cel belgian. Toate apăreau cu numărul încadrat „Mășu Maria” și, imediat, am presimțit că în România trebuia să se fi întâmplat ceva mai deosebit, din moment ce primisem atâtea apeluri insistente.

Am sunat imediat și, la capătul firului, vocea precipitată, întreruptă de sughițuri și hohote de plâns, se transformase în urlete: „Este o nenorocire mare, Ștefan a înnebunit, a lovit-o rău pe tanti Florica, l-a tăiat cu cuțitul pe Nenea; a venit Poliția, a venit Salvarea, curtea este plină de polițiști și de oameni din sat, au intrat și peste mine, în casă. Sunt singură, Florin este plecat”. Da, Florin se hotărâse să vină la mine la Bruxelles pentru câteva zile și ajunsese cu mașina undeva prin Germania. Din fericire, dacă se mai poate folosi o asemenea exprimare într-un astfel de context, avocatul Ilie Dumitru, căsătorit cu o nepoată a mea, ajunsese acolo, cu intenția de a oferi tradiționalul „marțișor”; s-a prezentat polițiștilor și a rămas până la terminarea formalităților, reprezentând familia, pe Ștefan, și semnând, în baza împuternicirii pe care o are, procesul verbal întocmit de polițiști. Mă dezmeticisem cu greu și, intrat din nou într-o buimăceală agitată, l-am sunat și pe primar; se pare că auzise ceva, nu-mi mai amintesc bine, și l-am rugat, dacă poate, să meargă până acolo, nu locuiește departe, și să fie, într-un fel, prezent și la curent cu evenimentul ce se contura ca dramatic.

M-am bucurat, iar un termen nepotrivit, că m-a sunat după ce a ajuns, spunându-mi: „Liniștiți-vă, i-am dat un calmant puternic doamnei Mășu, iar pe Ștefan l-am găsit încătușat, așezat pe un scaun în curte. I-am adus o haină, întrucât era în T-shirt cu mâneci scurte și gerul este aspru. Le-am spus polițiștilor că l-ar putea ține într-una din camerele din apropiere, deoarece Ștefan tremura într-una și-i curgeau rău ochii, de la sprayul folosit de polițiști”. I-am mulțumit, firește, și i-am spus că voi încerca să vin în România, chiar cu primul avion, în dimineața zilei următoare.

Am aflat de la Maria Mășu și de la Av. Ilie Dumitru că, mai devreme, victimele agresiunii – Tanti Florica, sora bunicii lui Ștefan, și Nenea Nicu, fratele acestora și totodată unchiul mamei lui Ștefan – fuseseră transportate, de urgență, la spital, cu câte o ambulanță, chemate prin serviciul 112. Vreme de 2-3 ore zbârnâiau telefoanele, cu Florin care hotărâse imediat să se întoarcă spre România, cu Av. Ilie Dumitru și cu Ștefania Dumitru, soția lui, nepoata mea și fină, ca mamă a băiețelului botezat de mine și de fiica mea, Ștefania Mășu. Ștefania Dumitru îmi relatează: „Nașule, eu nu am mai intrat în curte, stau în mașină, la poartă; este multă lume înăuntru, și polițiști, și oameni din sat, și chiar din satul vecin, toți grămadă acolo”; „au și început zvonurile, că v-a omorât pe dumneavoastră și că s-a omorât și el, că Florin ar fi făptașul și fel de fel de năzbâtii, că sunt morți și câte și mai câte”.

Capitolul II

O primă reconstituire

Am ajuns la București chiar a doua zi, 2 martie, cu cursa Tarom de la Bruxelles, în jurul orelor 14⁰⁰, și peste o oră eram la Periș, în curtea în care, cu mai puțin de 24 de ore înainte, avusese loc o dramă de familie și care, cine știe?, ar fi putut rămâne, ca atare, o „afacere de familie”, foarte tristă, foarte regretabilă, dar totuși de familie; dar nu a fost să fie așa. Avusesem cel mai lung zbor din viața mea; călătorisem mult toată viața și înainte de Revoluție și după, dar cele două ore și jumătate cât a durat acest zbor au cântărit cât doi ani și jumătate. Priveam într-una la ceas și minutele treceau îngrozitor de încet. Îmi luasem, ca întotdeauna, cărți de citit, dar gândul îmi fugea la ceea ce se întâmplase, și mintea, obosită, producea scenarii despre ceea ce ar urma să se întâmple, de acum în colo. Am încercat să număr, să ajung până la o mie și tot așa mai departe și apoi să mă întorc cu numărătoarea inversă 1000, 999, 998...., dar nu a fost chip. În sfârșit, acum eram acolo.

De la aeroport am fost așteptat și adus, cu mașina, de Marian Bordeianu, un văr al meu mult mai tânăr și salariat al nostru de mulți ani; pe drum, mi-a relatat în detaliu partea din eveniment la care asistasese personal, în curte, mai ales „capturarea” lui Ștefan de către polițiști, vorba vine de către polițiști, căci lucrurile s-au întâmplat cam altfel, dar voi reveni asupra acestei secvențe. Acasă am intrat direct în subiect, primind succesiv relatări și informații de la mama lui Ștefan, într-o stare de nerecunoscut și de nedescris, de la Florica Ștefan sau „Puși”, soția victimei Ștefan Nicolae, mătușă a lui Ștefan și, în plus, salariată la noi, în firma familială, de mulți, mulți ani; apoi, Alina, salariata noastră care locuiește chiar acolo, într-o „garsonieră” situată în incintă, și care în seara aceea fusese „de serviciu”. De asemenea, am vorbit cu avocatul Ilie Dumitru, care mă aștepta, cu soția lui, precum și cu vecinul „Sandu” și soția lui, care locuiesc alături, și, nu în ultimul rând, cu Radu Ștefana sau „Fănică”; ea este mamaia copiilor mei și locuia efectiv chiar în clădirea dramei, adică în „casa lui Ștefan”, fiind și ea una dintre persoanele pe care acesta nu le mai voia acolo. Am făcut chiar o reconstituire a celor întâmplate, de la A la Z, așa cum ar fi trebuit să facă și anchetatorii. Radu Ștefana, care locuia chiar în imobilul cu pricina și fusese prezentă, nu a fost audiată nici până astăzi, ca și Alina, salariata care asigurase „permanența” în curte, după cum nu a fost audiat nici Marian Bordeianu. Dosarul privitor la faptele lui Ștefan Adrian (îl voi numi mai des Ștefan) se bazează pe consemnarea de către polițiști a două declarații: cea a victimei Ștefan Nicolae, „Nenea Nicu”, și a soției lui, Ștefan Florica sau „Puși” (tanti Puși, pentru copiii mei); atât, două declarații și restul „probe” criminalistice sau false probe criminalistice. Pe parcursul cercetării, martora Ștefan Florica a dat trei declarații, una scrisă de ea în prezența polițiștilor, una consemnată de polițiști și cosemnată de ea și una scrisă de ea și trimisă procurorului prin poștă, cu confirmare de primire; procurorul Asmarandei și-a axat acuzarea numai pe una dintre declarații, privilegiind-o în dauna celorlalte, și anume a preferat-o pe cea consemnată de polițiști, deoarece celelalte două șubrezeau, în mod consistent, „logica” lui de acuzare.

În acea zi de 2 martie, la nu multe ore de la săvârșirea acelor fapte pe care nu le-aș fi imaginat niciodată în anturajul meu, nu cunoșteam conținutul declarațiilor date de martori

sau ale documentelor întocmite de polițiști; aveam să le pot citi peste câteva zile, când unul dintre apărători, profesorul penalist Petre Buneci, obținea pe cale legală, accesul la dosar, la piesele adunate până în acea fază a cercetării.

Așa aveam să aflu că, în ziua de 1 martie la orele 17⁴⁵, „numitul Mășu Ștefan Adrian, în timp ce se afla în locuința sa”, a săvârșit o dublă agresiune; așa cum citim în Ordonanța de începere a urmăririi penale dispusă de Insp. Gheorghe Sebastian la orele 19¹⁵, Ștefan „a lovit-o de mai multe ori cu pumnii și picioarele în zona feței și capului pe Stanciu Florica, aceasta fiind sora bunicii sale, aflate în vizită”. Foarte grav, fără nici o îndoială, așa am spus atunci, așa spun și acum. Care a fost mecanismul mintal declanșat în mintea băiatului, încât s-o agreseze pe „preferata” lui dintre rudele familiei, era un mister pe care psihiatrții aveau să-l descifreze mai târziu, cel puțin în bună parte. Ordonanța adaugă, așa cum se poate citi de oricine, că, după aceea, „cu ajutorul unui cuțit, l-a înțepat pe numitul Ștefan Nicolae, fratele victimei, în zona piciorului stâng”. Citim și recitim Ordonanța și aflăm că Ștefan a comis o agresiune mai gravă, după cum rezultă, față de mătușă și alta, gravă oricum, dar mai puțin gravă decât aceasta, față de unchiul său, pe care l-a „înțepat”; repetăm, l-a „înțepat”, spune pentru ultima dată polițistul, deoarece, după aceea, se va vorbi despre „înjunghiere”. În consecință, polițistul dispune începerea urmăririi penale cu privire la „infracțiunea de lovire și alte violențe” (două fapte).

Pe ce se bazează această Ordonanță? Ne spune chiar ordonatorul că pe Procesul Verbal de sesizare din oficiu, încheiat cu un sfert de oră mai devreme, de către AP Cordoș Mihai și AG Pavel Ștefan⁴, ambii din cadrul IPJ ILFOV – Poliția Stațiunii SNAGOV. Dar acest proces

⁴ AP – agent principal, AG – agent.

Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului prevede la art. 14 următoarele:

„(1) Polițiștii se încadrează în doua categorii, definite în raport cu nivelul studiilor necesare, după cum urmează:

a) categoria A – Corpul ofițerilor de poliție – cuprinde ofițeri de poliție cu studii superioare;
b) categoria B – Corpul agenților de poliție – cuprinde agenți de poliție cu studii liceale sau postliceale cu diplomă.

(2) Categoriile de polițiști se împart pe corpuri și grade profesionale, după cum urmează:

I. Corpul ofițerilor de poliție:

a) chestor general de poliție;
b) chestor-șef de poliție;
c) chestor principal de poliție;
d) chestor de poliție;
e) comisar-șef de poliție;
f) comisar de poliție;
g) subcomisar de poliție;
h) inspector principal de poliție;
i) inspector de poliție;
j) subinspector de poliție.

II. Corpul agenților de poliție:

a) agent-șef principal de poliție;
b) agent-șef de poliție;
c) agent-șef adjunct de poliție;
d) agent principal de poliție;
e) agent de poliție.

(3) Gradele profesionale de chestor, comisar-șef și comisar pot fi obținute numai de către ofițeri cu studii superioare de lungă durată, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă.”

verbal pe ce declarații se bazează oare?; citindu-l și recitindu-l constatăm că singura declarantă despre cele întâmplate este, să vezi și să nu crezi, Mășu Maria, nimeni alta decât mama agresorului și apelanta la 112. Cum s-or fi înțeles polițiștii cu ea, atunci în toiul evenimentelor, chiar nu îmi dau seama; eu, la telefon, nu am putut auzi nici două fraze întregi, atât era de șocată, putem spune nu numai „șocată”, ci descompusă, dezarticulată. Mai ales că nici ea nu fusese personal prezentă la lovirea mătușii, ci a preluat informațiile de la mama ei, Radu Ștefana, sora victimei; aceasta, așa cum am spus, nu a fost audiată niciodată.

Dar să încercăm să revedem, cu ochii minții, scena. Suntem la o oră de la o dramă vecină cu tragedia, așa cum era trăită de Maria Mășu, printr-o triplă suferință. Autorul faptei era nimeni altul decât fiul ei cel mai mic și relația mamă-fiu era încă „ombilicală”, prima victimă era nimeni alta decât mătușa ei, care pentru o lungă perioadă a adolescenței i-a fost mamă efectivă; iar a doua victimă era „Nenea”, un fel de al doilea tată în copilăria ei, după ce îi murise tatăl, pe când ea avea numai opt ani. Așa cum cu greu reușește să relateze și astăzi⁵, la 3-4 luni de la „coșmar”, atunci ea nu se putea opri din tremurat, sughit și jelit. Ei bine, atunci și în acea stare, singură fiind, fără niciun alt membru al familiei, fără asistență juridică și medicală, ea se trezește față în față cu doi polițiști care o invită să citească și să semneze procesul verbal; și nu orice proces verbal, ci cel care avea să stea la baza întregii cercetări penale ce avea să se încheie cu învinuirea fiului ei de fapte grele. De ce nu au așteptat oare cei doi polițiști până a doua zi măcar, să-i lase cel puțin răgazul unei adormiri cu somnifere sau al unui minim recul față de eveniment sau să-și cheme avocatul care a sosit, de altminteri, chiar în acea seară, puțin mai târziu? Nici astăzi, ea nu mai știe ce a povestit, dacă a povestit, și ce a semnat, dacă a semnat; la orice aluzie la acea scenă, reintră în șoc și retrăiește, în spasm, oribilele clipe. Dar atunci, polițiștii i-au spus să facă un efort, o semnătură și gata; și, într-adevăr, gata a fost, căci nimeni nu i-a mai văzut acolo, în curte, la fața locului, ca să adâncească, să lărgască sau să completeze cercetările.

Ce și-or fi spus atunci cei trei polițiști numai ei știu; poate și-or fi spus că este, totuși, mama lui și când va realiza ceea ce a semnat, când va fi mai „la rece”, poate altfel vor sta lucrurile. Așa că, hai s-o punem să semneze și un proces-verbal de aducere la cunoștință a drepturilor și a obligațiilor martorilor și l-a semnat și pe acesta la ora 19⁵⁵, da, ați citit bine, după ce semnase greul declarației. Era Maria Mășu un martor? I s-a spus ei că nu este obligată să depună mărturie? Din document nu rezultă, nu rezultă pentru că nici nu scrie așa ceva.

⁵ Referirile temporale de acest gen au în vedere momentul la care autorul a așternut pe hârtie pasajul respectiv.

Raporturile dintre martor și subiecții procesuali principali (membru de familie sau fost sot al suspectului, inculpatului, persoanei vătămate ori al celorlalte părți din procesul penal, dacă se află în relații de prietenie sau de dușmănie cu aceste persoane.. Mama ușa Ștefan Ștefan.

Dacă martorul este în situația prevăzută de art. 117 alin. (1)(sot sau rudă apropiată): Mi s-a adus la cunoștință că am dreptul de a refuza să dau declarații în calitate de martor și declar că nu sunt/sunt de acord să dau declarație. [Signature] semnatura

Paguba suferită în urma săvârșirii infracțiunii

Alte date pentru stabilirea situației personale

Mi s-a adus la cunoștință că urmează să fiu audiat în calitate de martor cu privire la (indicarea faptei sau împrejurărilor de fapt pentru dovedirea cărora este audiat)

La ora 17.30 am primit telefonul Stancu Florica și Ștefan Nicolae de către procurorul Măsu Ștefan.

Înainte de a fi ascultat ca martor am depus jurământul religios/declarația solemnă:

(Minorul care nu a implinit vârsta de 14 ani la momentul audierii nu depune jurământul , dar i se atrage atenția sa spuna adevarul).

"Jur că voi spune adevărul și nu voi ascunde nimic din ceea ce știu. Așa să-mi ajute Dumnezeu!" [Signature] (semnătura martorului)

"Mă oblig că voi spune adevărul și nu voi ascunde nimic din ceea ce știu."

(semnătura martorului)

Declar următoarele: In după-amieză zilei 03.03.2018, în jurul orei 17.30 m-am aflat la locuința mea din satul Dealu Gălbui, str. Ștefan Măsu nr. 1, în jurul orei 17.30 la televizor într-una din încăperile apartamentului meu.

În ocazia curții, întrucât o altă oasă locuiește în jurul meu Măsu Ștefan de 27 ani împlinea în ziua mea Paștele Ștefan și în vizita la mama mea era și sora oasteră Stancu Florica.

La ora 17.30, am fost sunat pe telefonul meu de către fiul meu Măsu Ștefan care mi-a spus că a găsit un animal de companie. Observând că acesta era rănit și încerca să se rădească și știind că acesta are probleme de comportament ata-când bleștă în fața oamenilor (care acesta se afla în camera mea Pașcu Ștefan și sora Stancu

ORGAN DE CERCETARE AL POLITIEI JUDICIARE

AVOCAT

MARTOR

[Signature]

[Signature]

I s-a spus ei că are dreptul să fie asistată de un avocat? Nici vorbă și nici documentul nu conține o astfel de referire. Oricum, documentul o avertizează pe Maria Mășu că este obligată să dea declarații, conform cu realitatea, ceea ce nu este adevărat, legea îi dă dreptul tocmai **să nu dea declarații**, mai ales cu privire la fiul ei, ca să nu spunem împotriva fiului ei⁶. Un text ciudat, o compilație de prevederi legale cu un accent agresiv pe „obligația de a da declarații conforme cu realitatea atrăgându-i-se atenția că legea pedepsește infracțiunea de mărturie mincinoasă”, după care sunt adăugite, chipurile pentru echilibrarea drepturilor și obligațiilor martorului, niște drepturi care în cazul Mariei Mășu erau ca „nuca în perete”, referindu-se la „protecția martorului”, la „martorul amenințat” sau „martorul vulnerabil”.

⁶ Art. 117 Cod procedură penală, referitor la persoanele care au dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor, stabilește astfel:

„**Au dreptul de a refuza să fie audiate în calitate de martor** următoarele persoane:

- a) **soțul, ascendenții și descendenții în linie directă**, precum și frații și surorile suspectului sau inculpatului;
- b) persoanele care au avut calitatea de soț al suspectului sau al inculpatului.

După comunicarea drepturilor și obligațiilor potrivit art. 120, organele judiciare comunică persoanelor prevăzute la alin. (1) dreptul de a nu da declarații în calitate de martor.

Dacă persoanele prevăzute la alin. (1) sunt de acord să dea declarații, în privința acestora sunt aplicabile dispozițiile privitoare la drepturile și obligațiile martorilor.

Persoana care îndeplinește una dintre calitățile prevăzute la alin. (1) în raport cu unul dintre suspecti sau inculpați este scutită de obligația de a depune mărturie și împotriva celorlalți suspecti sau inculpați, în cazul în care declarația sa nu poate fi limitată doar la aceștia din urmă.”